

Perspektiv på historien 50P

Lärraranvisning Textview

Verksnummer: 31474

Lärraranvisningens innehåll

Lärraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i lärraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- **Generella förändringar av boken**
Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.
- **Till läsaren**
I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i lärraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!
- **Bildbeskrivningar**
Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Perspektiv på historien 50P

Författare: Hans Nyström Lars Nyström Örjan Nyström

ISBN: 978-91-40-67154-7

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Till läsaren.....	2
Bildbeskrivningar	3

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till och om de förvaras liggande. Den tillfälliga doft som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta hinner också avta tills de ska användas av eleven.
- Förlagsinformationen utgår sid. 2
- Bildförteckning sid 311 utgår

Till läsaren

Inga bildbeskrivningar har gjorts där bildtexten är tillräckligt informativ om bildens budskap.

Kartor, diagram och tidslinjer som får en bildbeskrivning är en överslagsbeskrivning och inte exakta.

Om Du har en kartbok kan den vara till hjälp på många ställen.

Några kartor har inte fått en beskrivning då de är svåra att återge med text.

En reliefbild finns. Leonardo da Vinci – människokroppens proportioner.

Bildbeskrivningar

24

Bokens omslag:

N:r 2

Carl Grimberg

Sveriges Historia för folkskolan

Förkortad upplaga

Stockholm

P.A. Norstedt & Söners Förlag

Pris 1 kr. 20 öre

27

Bild 1: svartvitt fotografi från Egyptens pyramider. Turisterna i förgrunden klädda som i början av 1900-talet.

Bild 2: svartvitt fotografi av en man som drar en kärra med trähjul. På kärran ett jättestort huvud av Stalin samt en stövel och en stjärna.

Bild 3: svartvitt foto av en pojkkör, de är klädda i långa rockar och har mössan i hand. Svenska flaggan och fanor syns ovanför deras huvuden samt i bakgrunden en staty av Gustav den 11 Adolf.

Bild 4: färgfoto av en kvinna och en man som står på en mur. Kvinnan är klädd i svart uniformsjacka och mössa samt grön tyllkjol, hon håller en flaska champagne i handen. Mannen är klädd i gråa militärkläder. Muren är fullklottrad med text och symboler i rött och svart.

30-31

Tidslinje mellan åren 100 000 f.Kr. – 1700 e.Kr.

Förhistorisk tid 100 000 f.Kr. – 3000 f.Kr.

100 000 f.Kr. Homo sapiens sprider sig över världen

40 000 f.Kr. Homo sapiens når Europa

30 000 f.Kr. Neandertalmänniskan dör ut

10 000 f.Kr. Homo sapiens blir jordbrukare. De först människorna kommer till Norden

5000 f.Kr. Sumererna utvecklar städer

3200 f.Kr. Skriftspråket uppstår i Egypten och vid Euftrat och Tigris

3050 f.Kr. Brons framställs

De första högkulturerna 3000 f.Kr. – ca 800 f.Kr.

3000 f.Kr. – 2000 f.Kr. Pyramiderna längs Nilen byggs. Induskulturen uppstår.
Minoiska högkulturen på Kreta uppstår

2000 f.Kr. – 800 f.Kr. Järn börjar användas i Turkiet. Högkultur utvecklas längs
Huang He i Kina

Antiken 800 f.Kr. – 500 e.Kr.

700 f.Kr. Homeros nedtecknar Illiaden

500 f.Kr. Järnåldern i Norden

Ca 480 f.Kr. demokrati införs i Aten

350 f.Kr grekerna anfaller perserriket under Alexander den stores ledning

Ca 250 f.Kr. romarna erövrar Italien

50 f.Kr. Caesar blir enväldshärskare i Rom – början på kejsardömet

30 e.Kr. Kristendomen uppstår

120 e.Kr. Romarriket som störst

300-400 e.Kr Kristendomen blir statsreligion i romarriket. Romarriket delas.

Medeltiden 500 e.Kr. – 1400 e.Kr.

630 e.Kr. Muhammed grundlägger islam

800 e.Kr. Det första angreppet av vikingar – Lindisfarne i England

1000 e.Kr. Olof Skötkonung blir kristen

1100 e.Kr. Det första korståget

1270 e.Kr. Magnus Ladulås blir kung

1350 e.Kr. Digerdöden drabbar Europa

1390 e.Kr. Kalmarunionen grundas i Norden

Nya tiden/tidig modern tid 1400 e.Kr. – 1700 e.Kr.

1450 e.Kr. Gutenberg uppfinner boktryckarkonsten

1492 e.Kr. Columbus seglar till Amerika

1500-1600 e.Kr. Martin Luther startar reformationen. Gustav Vasa blir kung (1523).
Magellan påbörjar sin världsomsegling (1519). Copernicus upptäcker att jorden
snurrar runt solen.

Gustav II Adolf stupar vid Lützen, Tyskland (1632)

Newton upptäcker tyngdlagen (1687)

Den svenska armén går under vid Poltava (1709)

32

Karta. Östra Afrika är Homo sapiens ursprungsområde för 100 000 år sedan.

90 000 år sedan norrut mot Ryssland och ned mot Indien.

60 000 år sedan norra Asien och sedan söderut mot Indien och vidare mot Indonesien 50 000 år sedan, mot Australien för 40 000 år sedan.

40 000 år sedan Sydeuropa

15 000 år sedan genom Nordamerika och östra Nordamerika. För 10 000 år sedan genom Sydamerika och till dess sydligaste spets.

33

Stenarna har form av en droppe med en sida platt och väldigt vassa kanter.

34

Kartan visar följande platser:

Östra USA, Mellanamerika, Amazonbäckenet, Anderna.

Tropiska Västafrika, Sahel, Etiopien.

Den bördiga halvmånen (delar av Turkiet, Syrien, Irak och Jordanien).

Kina. Nya Guinea.

34

Figuren är målad i brunt, svart och vitt med mycket mönster i zick-zack. Stort huvud direkt på axlarna, smala armar, enormt breda höfter och korta tjocka ben.

37

Romarrikets utbredning.

Britannia, Gallia, Illyricum, Thracia, Dacia, Regnum Bospori, Cappadocia, Mesopotamia, Arabia, Aegyptus, Cyrenaica, Mauretania, Hispania, Roma, Capua, Thessalonica, Athenae, Ephesus, Lycia, Rhodos

40

Målning av Jan Vermeer. En kvinna håller upp mjölk från en tillbringare. Nedanför fönstret ett bord med nybakat bröd i korg.

40

Martin Luther klädd i svart jacka med hög krage och svart mössa/hatt med öronlappar. Hans ansiktsform är oval med rak näsa och smala läppar. Han är slätrakad och har brunt lockigt hår som sticker fram vid öronen.

41

Sidenvägen: Osmanska riket till stora Moguls rike till Kina.

Columbus 1492-93 Spanien – Amerika – Spanien.

Dias 1487-88 Portugal – Afrikas västkust till Afrikas sydspets.

Da Gama 1497-99 Portugal – Afrikas västkust, sydspets och östkust – Indien.

Magellan 1519-22 Spanien – Afrikas västkust, sydspets – Indonesien – Sydamerikas sydspets och östkust – norra Västafrika – Spanien.

47

Sverige under 1100-talet: Uppland, Södermanland och delar av Västergötland och Östergötland.

Sverige ca 1220: Uppland, delar av Gästrikland, Södermanland, Västergötland, Östergötland, kustremsa vid Småland samt Öland. En liten del av sydvästra Finland.

Sverige ca 1370: allt **utom** Halland, Skåne, Blekinge och Gotland samt inre delarna av norrland. Ålands skärgård samt nästan hela Finland tillhör Sverige.

49

Svenska erövringar 1561-1658

Svenskt före 1629: Kexholms län, Ingermanland, Estland och Livland.

Svenskt efter freden i Brömsebro 1645: Jämtland, Härjedalen, Halland, Gotland och Ösel.

Svenskt efter Westfaliska freden 1648: Bremen, Pommern, Stralsund och Stettin.

Svenskt efter freden i Roskilde 1658: Trondheims län, Bohuslän, Skåne, Blekinge och Bornholm.

56

1.

Massor med nakna slavar som ligger eller sitter tät intill varandra bland tunnor och balar.

2.

Affisch med bild på en man en kvinna och 2 små barn från Afrika.

Text:

Charleftown, July 24th, 1769

To be sold,

On Thursday the third Day of August next, A CARGO

Of Ninety-Four Prime, Healthy NEGROES,

CONSISTING OF

Thirty-nine Men, Fifteen Boys, Twenty-four Women, and Sixteen Girls.

JUST ARRIVED,

In the Brigantine Dembia, Francis Bare, Mafter, from Sierra-Leon, by

DAVID & JOHN DEAS.

63

Robespierre förs fram till giljotinen. Den är placerad på ett podium mitt i staden. Mycket folk tittar bevittnar avrättningen.

74

Svartvitt porträtt av Karl Marx. En smärt man med stor mustasch och yvigt vitt hår och stort skägg. Han bär en svart glansig kavaj med breda slag. En monokel hänger i en kedja runt halsen.

96-97

Tidslinje mellan åren 1680-1880

1680-1700

- Newton upptäcker tyngdlagen

1700-1750

- Ludvig XIV dör
- Frihetstiden i Sverige börjar

1750-1800

- Första delen av Encyklopedin
- Tryckfrihet införs i Sverige
- Gustav IIIs statskupp
- Amerikanska revolutionen
- Nationernas välstånd publiceras
- Watt uppfinner sin ångmaskin
- Franska revolutionen
- Tankar om revolutionen i Frankrike publiceras
- Napoleon tar makten i Frankrike

1800-1850

- Sverige förlorar Finland
- Stadgan om laga skifte
- Första järnvägen invigs
- Lika arvsrätt för män och kvinnor
- Kommunistiska manifestet publiceras

1850-1880

- Näringsfrihet införs i Sverige
- Amerikanska inbördeskriget
- Svenska ståndsriksdagen avskaffas
- Tyskland enas

102

Svartvitt fotografi av kvinnor och män i väntan. På golvet ses 3 pojkar spela någon form av spel med stenar. I bakgrunden syns kappsäckar och resväskor.

105

Reklamaffisch. En mor håller sitt barn i handen, barnet pekar på en stor lampa i taket som lyser med kraftigt sken.

- Mamma är det solen?
- Nej, mitt barn, det är KUNGLAMPAN.

111

Karta. Kolonier i Afrika 1880.

Områden under...

Spanien: Kanarieöarna, Madeira, litet område ovanför Gabon.

Frankrike: Algeriet, Senegal, Gabon.

Portugal: Angola, Portugisiska Östafrika.

Storbritannien: Gambia, Transvaal, Kapkolonin.

Osmanska riket: Tripolis, Egypten.

Karta. Kolonier i Afrika 1914.

Områden under:

Spanien: Ceuta, Kanarieöarna, Rio De Oro, Rio Muni.

Frankrike: Marocko, Algeriet, Tunisien, Franska Västafrika (Sahara), Senegal, Franska Guinea, Elfenbenskusten, Dahomey, Gabon, Franska Somaliland, Madagaskar, Comoreerna.

Portugal: Madeira, Port. Guinea, Angola (Portugisiska Västafrika), Mocambique (Portugisiska Östafrika).

Storbritannien: Egypten, Angloegyptiska Sudan, Engelska Somaliland, Uganda, Brittiska Östafrika, Nyasaland, Nordrhodesia, Sydrhodesia, Bechuanaland, Swaziland, Basutoland, Sydafrikanska Unionen, Walvis Bay, Nigeria, Guldkusten, Sierra Leone, Gambia, Ascension, Saint Helena, Aldabra.

Belgien: Belgiska Kongo.

Italien: Libyen, Eritrea, Italienska Somaliland.

Tyskland: Togo, Kamerun, Tyska Östafrika, Tyska Sydvästafrika.

Självständig stat: Liberia, Abessinien.

117

En rektangulär plansch med 5 ansikten på män från olika delar av världen. I mitten en vit man från Europa omgiven av en kines, en afrikan, en indian och en sydamerikan.

119

Europa inför första världskriget 1914.

Trippelliansen: Tyskland, Italien, Österrike-Ungern.

Ententen: Finland, Ryssland, Storbritannien, Frankrike, Serbien, Montenegro.

Neutrala stater: Norge, Sverige, Danmark, Nederländerna, Belgien, Luxemburg, Portugal, Spanien, Grekland, Rumänien, Bulgarien, Schweiz, Albanien, Osmanska riket.

121

Väravningsaffisch med bild på ett flygplan och en ubåt som är beskjutet.

Text: Join the Royal Air Force

And make a direct hit

AGE 18 TO 50 YEARS

Rate of pay from ?? to 12 per day.

If You join the Royal Air Force voluntarily, You cannot be transferred to the Army or Navy without Your consent.

123

En far har sin dotter i knä. Flickan har en bok uppslagen och tittar på sin far och pekar i boken. Sonen sitter på golvet och leker med små krigsleksaker.

– Daddy, what did YOU do in the Great War?

125

Karta. Europa efter första världskriget.

Tidigare Österrike-Ungern: Galizien, Tjeckoslovakien, Österrike, Ungern, norra Jugoslavien, norra Rumänien.

Rysslands landförluster: Finland, Estland, Lettland, Litauen, Polen.

Tysklands landförluster: Polska korridoren, liten del av västa Litauen.

Bulgariens landförluster: nordöstra Grekland.

Demilitariserad zon: Rhenlandet (västra delen av Tyskland som gränsar mot Ned. Bel. Lux. Schweiz).

Nya stater: Finland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tjeckoslovakien, Österrike, Ungern, Jugoslavien, Turkiet, Irland (självständigt 1922)

133

En ung kvinna arbetar vid separatorn. Genom dörröppningen syns en ko på en vacker äng med blommor och en kvinna kommer gående med en hink med mjölk.

Text: Ecrémeuses Centrifuges ALFA-LAVAL Grand Prix 1900

PILTER Paris

137

Fanan är vinröd till färgen med en liten bild i mitten av 2 män och en kvinna, hus i bakgrunden och en sol på himlen.

Text: Ljus Frihet Stockholms Murarbetsmäns Fackförening 12/11 1897

143

Två män står med ryggen mot en vedtrave, framför dem en snövall och bakom den ett flertal män med lyfta gevär som pekar mot de två männen.

146-147

Tidslinje mellan åren 1850-1920.

1850-1860

- Darwin publicerar Om arternas uppkomst

1860-1870

- Utvandring till Amerika

1870-1880

- Viktoria blir kejsarinna av Indien
- Edison uppfinner glödlampan

1880-1890

- Svensk utvandring till Amerika som störst
- Stormakterna delar upp Afrika på Berlinkonferensen
- Världsutställningen i Paris

1890-1900

- Dieselmotorn tas i bruk
- Slaget vid Omdurman i Sudan

1900-1910

- Unionen Sverige-Norge upplöses
- Japan besegrar Ryssland
- Storstrejken i Sverige

1910-1920

- Skotten i Sarajevo
- Ryska revolutionen
- Finland blir självständigt
- Allmän och lika rösträtt i Sverige
- Versaillesfreden

152

Lastbilar i kortege genom staden. På förarhyttens tak sitter en man och håller fanan med hakkorset. På flaken fullt med män som skriker ut sitt budskap i högtalare.

161

En kvinna svingar en tung slägga och en annan kvinna håller ett vapen i ett städ. I bakgrunden syns fabriksbyggnader där det ryker ur skorstenarna. Färgen på affischen är i rött, svart och vitt.

169

Diagrammet visar miljoner arbetslösa i Tyskland 1918-33

1918 = 2

1919-1922 = 1

1923 = 4

1924 = 1

1925-1926 = 2

1927 = 1,5

1928 = 2,5

1929 = 3

1930 = 5

1931 = 6

1932 = 6

1933 = 4

173

1.

En ljushårig kvinna ammar sitt barn. I bakgrunden ett landskap, en sol och hakkorset.

Text: Unterstützt das hilfswerk

Mutter und kind

2.

Karta.

Demokratier och diktaturer i Europa före andra världskriget. Årtalen visar diktaturens genomförande.

Demokratier: Finland, Sverige, Norge, Island (i personalunion med Danmark), Danmark, Irland, Storbritannien, Holland, Belgien, Frankrike, Schweiz, Tjeckoslovakien.

Kommunistisk diktatur: Sovjetunionen 1922

Nazistisk eller fascistisk diktatur: Tyskland 1933, Ostpreussen, Italien 1925, Spanien 1923-30, 1939.

Annan högerdiktatur: Estland 1934, Lettland 1934, Litauen 1926, Polen 1926, Österrike 1934, Ungern 1920, Rumänien 1938, Jugoslavien 1929, Bulgarien 1934, Albanien 1928, Grekland 1936, Turkiet 1923, Portugal 1926

182

Svartvitt fotografi av Churchill i en bil, leende och med en stor cigarr i mungipan. Välklädd med vit näsduk i bröstfickan på kavajen.

183

Karta. Japansk expansion 1933-juli 1942.

Japanska erövringar till 1933: Sachalin, Korea, Okinawa, Formosa.

Japanska erövringar 1933: Östra Kina, Burma, Franska Indokina, Filippinerna, Borneo, Nederländska Indien, Java, Nya Guinea(utom södra delen).

Bundsförvant till Japan 1941: Thailand.

Havsområden kontrollerade av Japan juli 1942: Från Burmas västkust runt Nederländska Indien och Java, Nya Guinea och upp förbi Midwayöarna, norr om Sachalin mot Sovjetunionen och hela Kinas kust, Franska Indokina och slutligen Thailand och Burmas sydkust.

190

Yngre och medelålders män med rakade huvuden klädda i trasiga skjortor eller insvepta i filter. De är alla barbenta och barfota och skelettet syns genom huden på samtliga.

197

Ett smalt avlångt kök med högt i tak. Modern lagar mat på vedspisen och 2 småflickor tittar på. I taket hänger ett flertal linor fulla med tvättkläder. Kängor står på en byrå bredvid spisen.

212

Två män utanför ett skyltfönster där ett stort plakat är uppsatt med texten: Judar och halvjudar äga icke tillträde.

214-215

Tidslinje mellan åren 1920-1945

- 1922 Kommunisterna segrar i Ryssland
- 1923 Inflation i Tyskland
- 1924 Lenin dör
- 1929 Kraschen på Wall-street
- 1931 Skotten i Ådalen
- 1932 P A Hansson blir statsminister
- 1933 Roosevelts New Deal. Hitler tar makten
- 1936 OS i Berlin. Spanska inbördeskriget börjar
- 1938 Österrike ansluts till Tyskland. Saltsjöbadsavtalet i Sverige
- 1939 Finska vinterkriget. Andra världskriget börjar
- 1940 Danmark och Norge ockuperas
- 1941 (mitten) Hitler anfaller Sovjet
- 1941 (slutet) USA går in i kriget
- 1942 (mitten) Slaget vid Stalingrad
- 1944 Landstigningen i Normandie
- 1945 (början) Hitler begår självmord
- 1945 (slutet) Atombomben över Hiroshima

216

Kort med 2 bilder.

Där brännvinet regerar:

En kvinna sitter på en uppånedvänd trälåda vid ytterdörren, hon har ett spädbarn i famnen. Kvinnan är klädd i sjal över axlarna och en lång kjol. Vid ett rangligt bord sitter mannen och håller en spritflaska i handen. Han är klädd i skrynklig hatt och trasig jacka och

sitter nedhasad på en pall. På golvet leker en gosse med en liten leksakshäst och några tomma trådrullar. På väggen finns en hylla och en liten tavla som hänger snett.

Där nykterheten råder:

En glad kvinna klädd i blus med fin krage och brosch kommer från köket med en bricka med karotter som det ryker ur. Mannen är klädd i kostym och hatt och blanka skor, han lyfter upp en liten flicka och ler. En gosse sitter på sin trähäst med hjul och skrattar. Bordet har duk och är dukat för middag. Det finns en bokhylla full med böcker, ett piano, mattor på golvet och en stor tavla på väggen. En stol med snidat ryggstöd står vid bordet.

Text under bilderna:

Lägg grunden till nyktra hem genom att rösta Ja den 27 augusti.

217

På affischens bakgrund syns tecknade människor med olika yrkesområden. I förgrunden som täcker nästan hela affischen 2 drivhjul med en rem med texten, ÖKAD KÖPKRAFT. Övrig text: Arbete åt alla. Rösta med Arbetarepartiet- SOCIALDEMOKRATERNA

225

Ett stort rum med enorm glasvägg. Kvinnor och män ser hur en raket lyfter mot rymden. Ett stort teleskop och en rymdraket finns i rummet.

250

Karta. Brittiska Indien:

Pakistan, Indien, Bangladesh, Burma, Sri Lanka.

253

1. Karta. Franska Indokina: Laos, Vietnam, Kambodja.
2. En ung man sitter på marken, han har bindel för ögonen och är omgiven av soldater. En soldat håller en pistol mot den unge mannens hals.

260

Svartvit teckning. En jordglob delad mitt itu. Vid den vänstra halvan finns en kvinna med ljust hår, klädd i tröja och långbyxor och skor, som plockar varor från välfyllda hyllor.

Vid den högra halvan en kvinna med afrikanskt utseende, barfota och 8 barn bredvid sig. Hon har en skål i handen och sopar ned smulor från den enda hyllan som finns.

278

En ung kvinna med ett plakat med texten: Vi är trötta på

- Att få jobb sist
- Att sparkas först
- Att daghemsköa

- Att dubbelarbeta

En knuten näve syns i tecknet för kvinna.

281

En affisch med miljöpartiets symbol, en maskros, och texten: Vi lovar inte guld ... Men gröna skogar och ett människovänligt samhälle.

miljöpartiet – de gröna

284

Män och kvinnor på en gräsplan. En kvinna håller i en spade där en liten blå flagga sitter fast med texten, 4 OKT. I bakgrunden syns många svenska flaggor, i förgrunden en banderoll med texten: Personligt ägande för alla – 4 okt – Istället för löntagarfonder.

286-287

Tidslinje mellan åren 1945-1990.

1947 Indien blir självständigt

1949 Kommunisterna tar makten i Kina.
Öst- och Västtyskland bildas

1950 Koreakriget

1951 Kol- och stålunionen, starten på EU

1953 Josef Stalin dör

1956 Ungernrevolten. Elvis Presley slår igenom

1960 17 länder blir självständiga i Afrika

1961 Berlinmuren byggs

1962 Kubakrisen

1966 Kulturrevolution i Kina

1968 Pragvåren slutar med sovjetisk invasion. Studentrevolt i Paris

1969 Knapp med texten: med FNL för Vietnams folk

1973 Oljekrisen

1975 Vietnamkriget slutar. Franco dör i Spanien

1976 Sverige får borgerlig regering

1979 M Thatcher blir premiärminister i Storbritannien. Sovjet invaderar Afghanistan

1980 Reagan väljs till president i USA

1985 Gorbatsjov till makten i Sovjet

1986 Palme mördas

1989 Berlinmurens fall

1991 Sovjetunionens upplösning

288

En glad man med blå skjorta och hängselbyxa, ena handen i fickan och i den andra en valsedel. Han går framåt i bilden. Till höger om mannen fyra exakt lika robotar med varsin valsedel i handen, de går ut till höger i bilden. Text: Jag röstar efter *min egen* åsikt - med FOLKPARTIET

291

1. Svartvitt fotografi av en man i uniform och med armarna i kors på bröstet. Han har ett stramt uttryck i ansiktet, svarta solglasögon och bakåtkammat svart hår.
2. Ett grishuvud med stor öron. Grisen bär svarta solglasögon och ur näsborrarna sticker brinnande stearinljus ut. I pannan två flaggor, en svensk och en amerikansk. En tennisboll sitter i munnen. På grisens ansikte finns texten:

Chile 1973 11/9 1975

294

Shanghai 2010. Färgfotografi:

I bakgrunden syns nya moderna höghus och ett enormt högt torn, en kupol med världskartan på. I förgrunden ett väggbygge avspärrat med orange staket. Närmast i bild en arbetare i gul hjälm som skjuter en gammaldags skottkärra framför sig med stora hjul och full med sten.

295

Karta. EU:s utvidgningar:

1951 Tyskland, Italien, Nederländerna, Belgien, Luxemburg, Frankrike.

1973 Danmark, Irland, Storbritannien,

1981 Grekland

1986 Spanien, Portugal

1990 (Tyskland enat)

1995 Sverige, Finland, Österrike

2004 Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tjeckien, Slovakien, Ungern, Slovenien, Cypern

2007 Rumänien, Bulgarien